

KELLET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1882.

Kolozsvár, csütörtök, márczius 9

Tizenkettődik évfolyam.

DÉL-SZLAVIA.

Talán nem kellene olyan könnyen tréfalogni a dél-szláv kérdéssel, a mint azt a magyar szélsőbaloldal fő közlönye cselekszi. Az a merész kaczerkodás Ljubibratics urammal csúnyán megbosszulhatja magát. Az „Egyetértés” először közli ezen lázító uraság szövegét a magyar nemzethez a nélkül, hogy az nap legkisebb megjegyzést is tenne reá, most pedig ugyanazon lap szerkesztője saját szavai szerint ölelkezik és csókolózik a guerilla vezérrel és e közben gúnyosan kacag fel: „ha ezt látná Tisza”. Csak hogy arra nem gondoltak a szélbaliak, hogy nemcsak Tisza, de még az egész magyar nemzet is meglátja ezt az ölelkezést és megborzadva fordul el tőle.

Azt csakugyan nem hisszük, hogy a mostani viszonyok között akadálasson magyar lap, melyet a Ljubibraticsok saját különösködésére használhassanak fel és a mely magában helyesli azon szláv törekvéseket. Hiszen Kossuth Lajos is csinált volt terveket dunai conföderációkról, de éppen ez a kérdés volt az, a melyet követői iparkodtak lehetőleg elsimítani és a benne kifejezett intenciókkal soha sem értettek egyet.

A mit Ljubibratics akar az több annál, a mit Kossuth képzelt. Egy óriási délszláv állam az, mely sokkal hatalmasabb és nagyobb lenne, mint a mekkora Magyarország. Természetes kiegészítő részei volna Dalmácia, Herzegovina, Horvátország, Szerbia és a többi szláv államok egészen le Görögorszáig, szóval a panszlavizmus ideájának a megvalósítása, a mi csakis Muszkaország közreműködésével létesíthető, s így azt mondhatjuk minden túlzás nélkül, hogy az egész terv nem jelent egyebet, mint a Balkán félszigetnek Muszkaországgá való átalakulását.

Es már most lássuk, mit cselekszik a tervvel szemben a magyar szélsőbaloldal, melynek képviselője az Egyetértést méltán tekintheti? Csak két artatlan kifogása van az egész terv ellen. Egyik az, hogy Dalmáciát nem adja nekik oda, de már Herzegovinát, Boszniát, Horvátországot a határőrvéddel szívesen. Pengeti ugyan a szélsőbal közlönye, hogy ezek az államok külön fejedelmek alatt szerepeljenek, de hogy ezen feltevés csak ideiglenes természetű lehet az a szláv rokonságnak igen természetes következménye. A második kifogása az, hogy miért állanak a szlávok szövetségben a muszkával. Különben rendben volna min-

den, s a magyar szélsőbaloldal készen nyilatkozik testtel-lelékekkel támogatni a Ljubibratics-féle ágítatoroknak népszabadságra irányuló törekvéseit és ezt újabban is határozottan kijelenti azon megjegyzések között, a melyekkel a guerilla vezér és a szélbali levelező csókolódzásáról hozott hosszabb közleményét kíséri.

Bizony, bizony még a szélbaliak is megperzselheti az a tűz a kezét, a melylyel így játszik. Azt láttuk volt, hogy az Egyetértés baráti jóbort nyújtott volt a szebeni oláh politikusoknak. Nagyon jámbor és teljesíthető kívánságnak tartotta azt, hogy oláh izlés szerint Erdély körülbelül olyan viszonyba jusson Magyarországhoz, a melyben ez van Ausztriához. Azt azonban nem mertük sejtetni, hogy a mit a szélbali organuma képes elkövetni az erdélyrészi románokkal éppen azt megcselekszi a sokkal hatalmasabb panszlavizmussal szemben.

Mert tekintünk kissé közelebről a kérdést. A délszlávok felhasználják Oroszországot a célból, hogy önálló államokat alkothassanak. Oroszországot felhasználja a délszlávokat, hogy két közelebbi ellenségét a törököt és Ausztria-Magyarországot meggyengítse. A szövetség oly világos és tiszta, mint a napfény. Nem is cselekedhetnek másképp a szlávok, és saját érdekében működik Oroszország is. Már most lehet e kérdéskör ép elméjű ember annyira rövidlátó, hogy azt ne értesse, miszerint akkor a mikor Ljubibraticsnak, bosznynak, vagy hercegovinának nyújt kezét egyezsersimint a muszkának is kezét nyújt. Lehet-e beszélni olyan szabad Montenegróról, Herzegovináról, vagy Boszniáról, a melyik ne volna egyszerűen mint a panszlavizmus és a muszka akarat eszköze?

A ki ezt tudja és látja, az megtudja aztán azt is, hogy mennyire veszedelmes tréfa az, a mit a magyar szélsőbaloldal egy kis korteskedési kaczertség kedvéért ama délszláv lázadókkal szemben elkövet.

Azt mi nem akarnók hinni, hogy egy nagyon távol kilátásban levő kormányrajtás esetén a szélső baloldal képes volna akár Erdélyt odaadni a románoknak, akár a Balkán félszigetét egy magyar délszláv állam létesítését előmozdítani, de arról nem tehetünk, hogy a szélbali a magaviselésében csupán csak két eshetőség van. Az egyik az, hogy a kormányrajtásért képesek szövetségre lépni és megosztzkodni a nemzetiségekkel Magyarországon felett; a másik az, hogy azon nemzetiségeket csupán fel akarják használni azon pillanatig, a míg a kormány-

nak engedi át, a kivel aztán szépen tönkre is megy a comicum mindama része, mit Molière itt alkalmazott; halljuk a betanult kis szerep elmondását, de az nem igen állik eszünkbe, mily sarcsticus egy gonosz az a vigjátékiró, a ki azért hoz színre egy legénykedő övegyet, hogy a mikor ép mennyasszony után legyeskedik, vén feleségét kapja vissza nagy gyermekeivel, s választottját fának kényszerüljön atengedni. Még Tolnai ellen lehet legkevésbé kifogásunk, bár Clean-teot egyszerűen nagyon is sok tüzzel, sőt mélyebb szenvedélyvel játsza, másrészt meg nagyon is tartózkodott. Nagyon is sokat kapkodta szemeit, sóhajtozott egy felé; atyjával szemben pedig ugyancsak mérsékelt kitérőket. De bár a többi szereplő ellen is csak ennyi, vagy legalább kétszer háromszor ennyi lehetne kifogásunk.

Ismételjük, egyetlen egy szereplő hiányt nem észlelünk. Jobb érőnkől mintha hiányoznék az ambíció, vagy mintha ügyetlen intézkedés nyomán el az is, a mi megvan.

Fölhívjuk az új intendatúra figyelmét e pont-ra: ha a főrendezőiség az oldalról erősebb támogatást kíván, adassék meg az neki alkalomilag. Szerencsére az az egyetlen szereplő volt ez este az oroszánrész, s az ősszjáték akármilyen volta mellett is, az tartalma közében a sikert.

Gabányi ur játsza Harpagont. Mily gondot fordított magára a darabra, mint ilyenre, mutatja az, hogy egészen a Théâtre-Français hagyományai után indult, a hogyan fővárosunk színpadján is adják a L'aveu-t. Apró-cseprősegekkel illusztráltuk e gondoságát: Molièrenél pl. nincs megírva az, hogy Harpagon az elpárbolt, kikergetett inast visszadélegesse, mikor ez egy motozatlan maradt rejtek.

rudhoz érték és aztán ők lesznek legnagyobb ellenségeik. E szomorú dilemmának mind a két része mélyen leverheti azokat, a kik talán magas idealizmusból igaz lelkesedéssel csüngenek a szélső baloldal elvein. Meggyőződhetnek belőle, hogy a szabadság és egyenlőség szép szavának leple alatt minő célokat lehet becsempészni valamely párt programjába.

Katonai gyakorlatok és a nemzeti nevelés.

Dr. Felméry Lajostól.

(A képviselőház közoktatásiügyi bizottságának ajánlva.)

„Az életnek neveljünk s ne az iskolának” sokszor emlegetett jelszó, melyet talán azért emlegetünk minduntalan, mert valóban sokszor vetkezünk ellene. Élet alatt elsősorban is a társadalmat, a társas életet értjük. Tehát oly vonások kifejtését jelzi az idézett jelszó, melyek az ifjút mentől szorosabb kapcsolatba hozzák a társadalommal.

Erre céloz a középiskolai törvényjavaslatnak az a pontja (29. §.), mely a felsőoktatásban a testgyakorlatot katonai fegyvergyakorlatokkal és cselöléssel kivanja egybekötöni.

Erre az életrevaló és praktikus pontra nézve a közoktatásiügyi bizottság febr. 19-ki ülésén kihallgatta több középiskolai szakértői véleményét. A tárgyalást a heti órák száma kérdése előzte meg, mely szorosan összefügg a torna és fegyvergyakorlatok kérdésével. E tárgyalástól sokan sokat reméltek; de szomorúan kellett tapasztalunk, hogy talán egy pontot sem vettek el a meghívott tanárok oly egyhangúan és könnyű szerrel, mint a katonai gyakorlatok princípiumát s hozzá oly argumentumokkal, melyeket sem az ész, sem a tapasztalat nem bir igazolni.

Lássuk a tárgyalás logikai és gyakorlati oldalát. A tanulók szellemi foglalkozása s a testnek engedett mozgás idő együtvé tartoznak, mint a hogy a lélek és test felbontatlan szövetséges társak az életben. A vendég szakértőink egy része erősen fejtegette az ifjúság túlterhelését s szintűre vártuk, hogy javaslatokat tesznek a baj elhárítására. Vártuk, hogy radikális reformjavaslattal lépnek föl; hogy kibányatni kéri a középiskolából azt a sok hallást, mely a tanulók elméjére nehezedik; hogy kimeríteni kéri belőle a tudományok tengeréből beletakadt sok vizet, mi miatt a tanulók áznak-fáznak; hogy a tantárgyak minimális mellett követelni fogják a napi iskolai munka-órak maximuma megszüntetését s az ekkor megszabott iskolai év magán-tanulás ideje magartartására a tanárkár és a szülők gondos őrködését; hogy napjában legalább két órai játékot és szabad mozgásra való időt követelnek a középiskolai tanulók részére, oly formán, hogy az mindenkire kötelező legyen, s alóla csak orvosi rendelet menthesse fel az ifjút. Mde mi

zsebet említi, vagy hogy mikor fia orrvérzés ürgye alatt elcsúszott, utána kiáltja: „Vizet igyál, de nehoj patikába menj vagy doktort hívass, vizet igyál” stb. stb. De Gabányi urnak játékaról kell szólnunk.

Végezzünk előbb a kifogásokkal; kevés van, könnyebben végezhetünk velük.

Mindössze azt vehetnők ellene, hogy helyenkint engedett annak a csóbnak, minek a Molière jellemrajzolásai módora a színművészt kiteszi. Molière tudvalevőleg nem egyéneket, de típusokat állít színpadra; típusokat, még pedig erős guyy villanyfényével világítja meg s igazán nephistophelesi kárhozómúl szajolva. Mi természetesebb tehát, mintőhöz a színművész nem egyszer itt-ott hatásosabb színekkel használ, vastagabbul kezeli ecsetét, szóval: erősen marquerol. A mitől azonban a torzítás még oly messze esik, akár a hány lépesőfokozat a Jákob lájtorejében volt, mely az eget a földdel összekötötte. Gabányi ur még a kínálkozó alkalmat se használja fel mind, nem merít ki mindent fenékig, pl. Frusnával szemben, mikor ezt kézsorítással fizeti, nem motozkál előbb zsebében, hogy aztán nesze semmi fogd meg jól! al tréfalkozzék; eljött az a hatásos fogást, hogy még egy szerűbb, természetesebb legyen: s így akárhany alkalommal.

Kifogásunk lehet még továbbá az ellen, a mi szintén igen természetes, hogy t. i. Gabányi ur az este, e nagy szerepét a hosszabb pihenés után nem játszhatta minden ízében egyöntetű kivitellel: az az első felvonásban igen is sok bonhomiai éreztetett, a mi később azonban helyes mérvre redukálódott. Tény, hogy ezzel sokkal emberibbnek mutatta be alakját, mint a hogyan azt a Benedek alakításából lát-

történik? Az, hogy a rendkívüli tárgyakkal tévze mérve kiadati kéri a tanulóknak a heti 26, illetőleg 28 nyilvános órát, abban a föltevésben, hogy ugyanannyit fordítanak a rájuk való előkészítőre is. Ekként a szellemnek napi 12—14 órai foglalkozásban kijutván az oroszlán rész, úgy látszik ösztönén sajnálják, hogy a nap csak huszonegy órából áll, mert ha többől állana, jó szívvél juttatnának naponként legalább egy órát a testgyakorlatokra is. Belegyeznek, hogy a szellemnek levesmerő kavállal mérjék ki a disciplinák encyclopaediája huszonnégy vagy talán igen buncos adagait; a test mint szegény patiens elégedjék meg két kávékanálnyi mixturával, heti két órai poros levegővel saturált tornával.

Tehát a lélek oly bőven el van látva eldellet, hogy naponta akár hushagyó keddet tartson a studiumok szép számú fogásaiól; ellenben élettársa a test, elégedjék meg a tornának nevezett bőjtös elledellel, hushagyókédre nagy pöntekkel. A fegyvergyakorlatok ellenelében is a tornafanitók, ezek a quasi szakemberek szólaltak fel, midőn — a bizottság előző megjegyzése szerint — a mult ülésszakban benyújtott memorandumokban annak kihagyását kérték. Vajjon mikor és kiket tanítottak a katonai fegyvergyakorlatokra a memorandum készítő tőnamesterek? S ha még nem tanították, hogyan ítélték el a priori? Van-e gyakorlatok tanítására jogosító oklevélük? S ha nincs (a mire erős gyannun van), honnan veszik azt a bátorságot, hogy elítéljének oly dolgot, melyhez teljességgel nem értenek. Sőt ha értenének is, fel szólásuk csak azt igazolná, hogy ha egy professio embereit megszavaztatnók valamely újítás iránt bizonyos, hogy negyven évesnél idősebbek kilenczizede ellene szavazna. Az emberi szellem ugy van szervezve, hogy egy bizonyos koron túl ösztön szertlen föl minden oly dologtól, melyhez nincs hozzá szoktatva. Tovább menve, az említett lélsről hozott tudósításom még inkább megütöztet, mert a bizottságba meg hívott tanári férfiak (a maguk tudomány szakmájában egytől egyig jelesek) a föl nem vevésnek egy nemével szólottak a kérdéshez. Valóban e bizonyosan classikus műveltségű szakembereknek a katonai fegyvergyakorlatok ellen felhozott szavai olvastára első pillanatra az a gondolat támadt bennem, hogy talán a német rendszer és tres metaphysika tompította vagy fojtotta el bennük a gyakorlati iranti érzéket, hogy a tanuló ifjúság 8, 10 esztendőig levegőben való ugrálását minden alkalmazás nélkül is az egyenlőség erőteljes fejlesztőjének a társas életre való vonások egyik hathatós megteremtőjének kezdiük tekinteni. A torna gyakorlatokat a magok helyén és idején hasznosoknak tartom, de már több helyütt tapasztaltam, hogy a torna, mint tantárgy teljességgel nem vonza az ifjakat, s csak akkor kedvelik igazán, mikor játéka megy át, azaz midőn megszűnik tantárgy

hata közönségünk, mely a megtestesült pénzeses pénzszák volt a maga ridegességében. Ezért csinált oly kevésbé juxot abból a fogásból, mikor fia szerelmét kivallatja Marianne iránt; szintűre óhajtottak volna, v a g j o n egy kissé a r e z o t, mutassa, micsoda ravaszaságra fog most, s ne félre üljön, s fejlesztve folyja magába emésztődését, amaz beizél, csak a bekezdés után mutatva ki foga fehéret a nézőnek is.

Hanem elég a kifogásokból. Azt mondtuk, könnyebben végezhetünk velük. Most meg kell vallanunk, hogy e sorok írása után visszavonhatjuk állításunkat. Sobse volt mesterségünk a kákan csomó keresés, de Gabányi urnál valóban nehéz is csomót találni. Amit tegnap este városunk színpadján elkövetett, az igazán ünnepe volt színművésztőlünknek. Olvasóink legjobban tudhatják, mily szűkmárvan szoktunk banni a dícséretekkel, daczára a lamentáló óbégatásoknak; de ennyi tehetőség és szorgalom a legnagyobb fokú elismerést követelheti. Gabányi ur tegnap este színpadunkon megkapón szakított a félbe, bár csak ez este, az ott uralkodó launhaságot, mit hosszabb idő óta Gabányi urnon kívül eddig el az egy E. Kovács Gyulának sikerült megtörnie. Ilyenkor zaklatódik fel bennünk az a gondolat: boldog isten, mivé is kelletne legyen és mivé is lehetne az a farkasutcai taposómalom, ha egyik rész ugy nem gondolkozunk, hogy mit tanuljon ő, mikor így is jó ennek a városnak, a másik meg már nem is nagy, de a legelegnagyobb művészek képzelne magát s ezzel nem beszélne ki magát a saját lelkiismerete előtt komoly munka alól.

De térjünk csak vissza Gabányi urhoz. Felfogását jeleztük már: életteljes elemeket vegyit alakításába lépten-nyomon, hogy mi-

Hirdetési díjak.
Egy négyzetes centiméternyi tér ára 2 kr.
Helyi hirdetés után 80 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket felvennek:
34-esben: Oppelk Alajos Stadt Stabenbant Nr. 2. (Eckha) der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallisch-gasse 10) Rad. Moosé Publicistische Bureau. Budapest: Haasenstein et Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger, A. hirdetés közv. irodája Budapest Szarvattár 3. sz.
Nyitási csekkok
garmond sora után 25 krajczár ártendő

lenni. Felfogásom szerint az csak játékok és fegyvergyakorlatok előkészítője vagy kísérőjeként szerepelhet a tantervben.

En a torna gyakorlatokat az alsó osztályokban a játékra, a felsőbbekben a fegyvergyakorlatokra való alkalmazás nélkül (a tervezett módon) scholastica mozgások repertoirjának, vagy a helyi metaphysika nyelvén az „an — und für sich” mozgás kódexének tartom, midőn az ifjú azért tanul ily vagy oly mozgásokat zárt és poros helyen, hogy mentől hamarabb alkalmazhassa a szabad levegőn való miveletekben, szívén és fűdjének nagyrőmére, hanem mozog azért, hogy mozogjon, mint a hogy az amerikai utazik csak azért, hogy útazzék. A torna tanítás sikertelenségére találom idezi Ipolyi Arnold „a magyar hadtörténelem tanulmánya” című becses tanulmányában egy katonai fakintely eme szavait: „iskolai tornák nem volt képes eddig még a legzűléksebbre sem képezni a nép gyermekeit, mert mire ujjonczézta lesz, nem tud egyenesen lépni, vagy állni, s alkalmatlan bármely elemi fordulatra”. (Századok, 1879. 84. l.)

Az általános hadkötelezettség első 8 évében, mondá egyik tanár, a magyar ifjúságnak csak 16 százaléka (%) lett tiszt; Ausztriában ellenben 36%. Ennek oka azonban szerinte nem a katonai gyakorlatok hiányában van; tehát a katonai gyakorlatok mellőzését óhajtja. Ez okoskodás logikai menete nagyon meglepett. Minő széles látókörről szól ezzel szemben a tárgyhoz az imént említett kettős lópap, midőn szíve szerint osztzik egy jeles publicistának a következő nézetében: „Ma az a legbárányosabb törekvés, hogy mentől több magyar tiszt és tőrszatisz szolgáljon a közös hadseregben. E realisztikus világ vér és vas-korszakában mi nem tudjuk felogni a hadsereg nagy jelentőségét. Sok fiatal ember eseng nyomorult hivatalért, holott alig lehet tanulás és ügyesség mellett biztosabb kilátás magasabb állásokra, mint a katonaságnál, mert a 26 ezernyi katonai hivatali állomásból legalább tízezeret magyar születésű foglaltatna el. És képzeltük el — ugymond tovább derék publicistánk — hogy az a számos egyén ki ma egy más ellen folyton konspirál miniszteri székért és országos hivatalokért, jelentős részben tábornokoskodnék a hadseregben; ha a — szűkségből és hiúságból hivatalt kereső sok egyén a hadseregben tisztéget vállalna, mily kibátasa volna ennek külső és belpolitikánkra és mennyi ezer volna ellátva az annyira keresett tiszt és becsületes kenyérrel”. (Századok, 1879. 74. l.)

Menjünk tovább a fegyvergyakorlatok ellen felhozott argumentumokon. „A katonai gyakorlatok kivételöztek a középiskolát olókatást nyújtó jellegéből; a középiskola nem nevel katonát védelmi szempontból”, mondá egy másik szakértő, ki ez eszme ellen még számos más gyakorlati elvetéseket hozott fel s különösen hangsúlyozta még „a reform költségességét s a

nél igazibb emberré tegye alakját. Kivitele pedig a legnagyobb igényeket hivatja ki egész bátran, Gabányi ur finomul érezte azt a nobéz, mert tozabb vonást, hogy a zsugori Harpagon gazdaságának feltűnő, lépten-nyomon tagadozása val mint árulja el saját magát. Azokat a genialis ellentéteket, mikkel Molière guyyja a hinárból kimászni, vagy csak lehetőségétől futni akarókat annál biztosabban zuhntja bele a hinárba: ezt mesterileg tolmácsolta különben is az illető mozzanatoknál. Azt a mennyasszonyt illető jelenetre emlékeztettünk. Így a többi közt, mikor nagy neyesen kicsipi magát a vén bolond s özsonnára akar menni a kertbe, kocsisa meglöki: visszaesik az agkor podagrának kinjába s a szobába kényszerül maradni, hogy egymagára kuporogva jajgasson testi fájdalmának meg azon, hogy vendégei falánkását nem lehet ellenőriznie. Gabányi ur igaz realizmussal adta e jelenetet: e jeleneten érezni lehetett, hogy Molière a sensalista Gassendi tanítványa volt s mennyire ellenében állt ő világnézelete korának spiritualis cartesianizmusával. Vagy a mikor azt hajtogatja, hogy hozomány nélkül adhatja férjhez lányát, mig maga a saját leendő vejének hozományát tűnődik. A gytruatadás híros jelenetében remekelt főleg: a mint egyre meroven tartotta ujját, várva, hogy ráhúzzák a gyűrűt, előbb nevető arcot erőltette a csiklandós játékhöz, melynek már alig gőzi végét várni s minden ízében reszeketeti a kapzsiság; majd meg kijátszatásának a bosszúságtól fudokolvaalig bir magához térni az öt villámcsapásként snjtó vakmerőségtől. Ép annyira volt neveléses mint nyomorult kinlódó jelenetben. S mikor meg fiából kihúzza titkát és Mariannától eltulja: szemei vadallatok módjára táglutak ki, szája undorító öblösödött meg

Magyar kir. államvasutak menetrendje. (Keleti vonal.)

Érvényes 1881. évi május hó 15-étől.

Nagyvárad—predeali irány Kolozsvárról.										Predeal—nagyvárad irány Kolozsvárról.													
Allomások		Gyors-vonat 202. sz.		Személy-vonat 204. sz.		Vegyes vonat 202, 208, 288. sz.		Menetjegy árak				Allomások		Gyors-vonat 201. sz.		Személy-vonat 203. sz.		Vegyes vonat 201, 204, 281. sz.		Menetjegy árak			
		óra	perc	óra	perc	óra	perc	II. oszt.	III. oszt.	II. oszt.	III. oszt.			óra	perc	óra	perc	óra	perc	II. oszt.	III. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
Nagyvárad (Vendéglő)	Elind.	3	25	5	00	6	50	6	29	4	49	Predeal	Elind.	1	09	—	—	—	—	14	87	10	62
M.-Telegd	"	3	56	5	42	8	17	5	31	3	79	Brassó (Vendéglő)	"	2	16	6	13	7	25	13	63	9	75
Rév	"	4	31	6	24	10	00	4	36	3	12	Földvár	"	2	44	6	52	8	35	12	73	9	09
Csucsá (Vendéglő)	"	5	28	7	28	12	41	2	96	2	12	Apáca	"	3	03	7	23	9	34	12	12	8	65
Bánffy-Hunyad	"	6	01	8	05	2	13	2	06	1	47	Agostonfalva	"	3	18	7	51	11	00	11	58	8	28
Egeres	"	—	—	8	50	3	30	1	16	—	83	Homoród-Kőhalom	"	3	52	8	41	12	48	10	56	7	54
Kolozsvár (Vendéglő)	Erk.	7	08	9	40	4	58	—	—	—	—	Erked	"	—	—	9	41	2	49	9	45	6	75
Kolozsvár	Elind.	7	18	10	14	8	00	—	—	—	—	Héjasfalva	"	4	54	10	15	4	01	8	79	6	28
Apahida	"	—	—	10	36	8	37	—	55	—	39	Segesvár (Vendéglő)	"	5	07	10	32	4	29	—	—	—	—
Gyéres	"	8	30	12	04	10	54	2	14	1	53	Segesvár	"	5	12	10	52	5	23	8	38	5	99
Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé)	Erk.	8	51	12	38	11	43	2	84	2	03	Erzsébetváros	"	5	40	11	31	6	49	7	48	5	34
Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8	53	12	48	12	23	—	—	—	—	Medgyes	"	6	01	12	06	8	10	6	74	4	82
Maros-Ujvár	"	—	—	12	56	12	35	3	12	2	23	Kapus (Elágazás Nagy-Szeben felé)	Erk.	6	13	12	24	8	38	—	—	—	—
Felvincz	"	—	—	1	03	12	52	3	13	2	24	Kapus (Vendéglő)	Elind.	6	31	12	30	9	50	6	33	4	52
Nagy-Enyed	"	9	17	1	27	1	42	3	67	2	62	Mikesásza	"	—	—	12	49	10	30	5	92	4	23
Tövis (Elágazás Gyulafehérvár felé)	Erk.	9	33	1	47	2	17	4	24	3	03	Hosszu-Aszó	"	—	—	1	05	10	54	5	55	3	97
Tövis (Vendéglő)	Elind.	9	40	2	07	3	00	—	—	—	—	Balászfalva	"	7	03	1	25	11	39	5	18	3	70
Karácsonfalva	"	—	—	2	35	3	48	4	90	3	50	Karácsonfalva	"	—	—	1	40	12	06	4	60	3	50
Balászfalva	"	10	09	2	50	4	17	5	18	3	70	Tövis (Elágazás Gyula-Fehérvár felé)	Erk.	7	30	2	06	12	49	—	—	—	—
Hosszu-Aszó	"	—	—	3	07	4	44	5	55	3	97	Tövis (Vendéglő)	Elind.	7	37	2	26	2	18	4	24	3	03
Mikesásza	"	—	—	3	23	5	15	5	92	4	23	Nagy-Enyed	"	7	54	2	48	3	04	3	67	2	62
Kapus (Elágazás Nagy Szeben felé)	Erk.	10	42	3	41	5	44	6	33	4	52	Felvincz	"	—	—	3	10	3	47	3	13	2	24
Kapus (Vendéglő)	Elind.	10	49	3	51	6	52	—	—	—	—	Maros-Ujvár	"	—	—	3	17	3	58	3	12	2	23
Medgyes	"	11	03	4	11	7	42	6	74	4	82	Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé)	Erk.	8	18	3	24	4	09	—	—	—	—
Erzsébetváros	"	11	25	4	44	8	45	7	48	5	34	Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8	23	3	34	4	50	2	84	2	03
Segesvár (Vendéglő)	Erk.	11	51	5	22	9	49	8	38	5	99	Gyéres	"	8	47	4	10	5	55	2	14	1	53
Segesvár	Elind.	12	11	5	32	10	33	—	—	—	—	Apahida	"	—	—	5	38	8	11	—	—	—	—
Héjasfalva	"	12	26	5	50	11	15	8	79	6	28	Kolozsvár (Vendéglő)	Erk.	10	7	5	50	8	47	—	—	—	—
Erked	"	—	—	6	28	12	19	9	45	6	75	Kolozsvár	Elind.	10	17	6	28	8	20	—	—	—	—
Homoród-Kőhalom	"	1	29	7	29	2	00	10	56	7	54	Egeres	"	—	—	7	26	10	08	1	16	—	83
Agostonfalva	"	2	04	8	18	3	53	11	58	8	28	Bánffy-Hunyad	"	11	32	8	12	11	38	2	06	1	47
Apáca	"	2	24	8	51	4	41	12	12	8	66	Csucsá	"	12	05	8	54	1	25	2	96	2	12
Földvár	"	2	44	9	23	5	37	12	33	9	09	Rév	"	12	50	9	52	3	56	4	36	3	12
Brassó (Vendéglő)	"	3	25	10	02	6	48	13	63	9	75	M.-Telegd	"	1	17	10	27	5	43	5	31	3	70
Predeal	Erk.	4	28	—	—	reggel	—	14	87	10	62	Nagyvárad (Vendéglő)	Erk.	1	45	11	04	6	52	6	29	4	49

KELET NYOMDÁJA

felvállalja helyi vagy vidéki megrendelésre

Mindennemű meghívók, ánczrendek,
ROVATOS IVEK.
FOLYÓ- ÉS RÖPIRATOK.

ALAPSZABÁLYOK.
Hivatalos nyomtatványok.
BORITÉKOK, NÉVJEGYEK.

SZÁMLÁK, ÁRJEGYZÉKEK.
PERESIRATOK.
ÉTLAPOK, FELHIVÁSOK.

Egészen új kiállításban bármily nagyságu

 FALRAGASZOK

elkészítését.

Nyomdahelyiség főter 12. szám.

Nyomatott a „KELET” nyomdájában Kolozsvárt.